

БЕЗОПАСНЫЕ ОКНА

- ◆ Дети должны всегда находиться под присмотром взрослых.
- ◆ Когда в доме находится ребенок, все окна должны быть плотно закрыты.
- ◆ Расставляйте мебель на достаточном расстоянии от окон: дети часто пытаются залезть на подоконник.
- ◆ Открывайте окна сверху – это удобно и безопасно.
- ◆ Москитные сетки не защищают от выпадения, они являются преградой только для насекомых!
- ◆ Установите на окна специальные фиксаторы, тогда ребенок сможет открыть окно только на минимальное расстояние.
- ◆ Используйте для защиты от открывания блокираторы или оконные ручки-замки с ключом.

- ◆ Пространство перед балконными и межкомнатными дверями травмоопасно для детей.
- ◆ Находясь с ребенком возле окна или на балконе, крепко держите его.
- ◆ Выходить на балкон ребенок может только со взрослым.
- ◆ Запрещайте детям играть возле окон и дверей.

ПРАВИЛА ПОВЕДЕНИЯ НА УЛИЦЕ

◆ Добирайся до дома только на известном тебе транспорте (троллейбусе, автобусе, трамвае, маршрутке).

◆ Помни: останавливать проезжающие мимо машины и садиться в них, особенно если водитель сам предлагает подвезти тебя, категорически нельзя!

◆ Игнорируй любые просьбы незнакомых прохожих, водителей автотранспорта показать дорогу, магазин, аптеку и т. д.

◆ Идя вдоль проезжей части, двигайся навстречу транспорту.

◆ Знакомство с кем-то на улице может стать источником проблем и даже опасности.

◆ Избегай разговоров, споров, шумных разбирательств, выяснений отношений, особенно если они сопровождаются рукоприкладством и дракой.

ПРАВИЛА ПОВЕДЕНИЯ НА УЛИЦЕ

- ◆ **Помни:** запрещается нахождение несовершеннолетнего вне жилища без сопровождения родителей или их законных представителей с 23 до 6 часов. Выходя из дома, всегда предупреждай родителей или других членов семьи, куда ты идёшь, где будешь находиться и во сколько вернёшься.

- ◆ Если возвращаешься домой поздно вечером, попроси, чтобы тебя встретили.

- ◆ Вступать в разговоры с незнакомыми людьми, отвечать на их вопросы, рассказывать, куда идёшь, где живёшь и т. д., небезопасно.

- ◆ Если ты оказался на улице в тёмное время суток, постарайся идти там, где много людей.

- ◆ Избегай отдалённых и безлюдных мест, строек, заброшенных домов и других строений.

- ◆ Если тебе показалось, что кто-то достаточно долго идёт за тобой, создалось впечатление, что тебя преследуют, немедленно направляйся в людное место и обратись за помощью ко взрослым.

- ◆ Увидев впереди себя шумную компанию или группу подвыпивших людей, сразу же переходи на другую сторону улицы или резко измени маршрут.

- ◆ Находясь на улице, избегай любых конфликтов, споров, тем более оскорблений.

ПРАВИЛА ПОВЕДЕНИЯ ПРИ ПОЖАРЕ

- ◆ При появлении первых признаков пожара немедленно вызывай противопожарную службу по телефону.

101

- ◆ Срочно покинь помещение – прятаться при возникновении очага возгорания бесполезно!

- ◆ В дыму двигаться вдоль стен, пригнувшись. Закрывать лицо мокрой тканью!

- ◆ ПОЛЬЗОВАТЬСЯ ЛИФТОМ НЕЛЬЗЯ!

- ◆ Если выйти из квартиры невозможно, выберись на балкон, закрой за собой дверь и громко позови на помощь.

ПРАВИЛА ПОВЕДЕНИЯ НА ВОДЕ

- ◆ **Помни:** самая большая опасность на воде – водовороты и воронки. Они затягивают купальщика на большую глубину с такой силой, что даже опытному пловцу бывает сложно выплыть из них.
- ◆ Попав в водоворот, набери в легкие как можно больше воздуха, погрузись в воду, сделай сильный рывок в сторону по течению и только потом всплывай на поверхность.
- ◆ Запутавшись в водорослях, избегай резких движений и рывков, иначе петли растений затянутся еще туже. Лучше лечь на спину и постараться спокойными движениями отплыть в сторону.
- ◆ **Помни:** опасно нырять в местах неизвестной глубины, так как можно удариться головой о дно!
- ◆ Опасно прыгать в воду с лодок, катеров, причалов, природных образований (скалы, утёсов, валунов, парапетов, ограждений и других объектов), а также сооружений, не приспособленных для этих целей.
- ◆ Нельзя нырять в непроверенных и необорудованных местах. Запрещается плавать на предметах, не предназначенных для этого.
- ◆ **Помни:** купаться в местах, где установлены знаки «Купание запрещено!», ни в коем случае нельзя.

ПРАВИЛА ПОВЕДЕНИЯ НА ВОДЕ

◆ Для купания в водоеме выбирай места, где чистая вода, ровное песчаное дно, небольшая глубина, нет сильного течения и водоворотов, курсирующего водного моторного транспорта.

◆ Помни: купальный сезон открывается при температуре воздуха не ниже +20–25°C, воды +17–19°C.

◆ Входи в воду крайне осторожно, избегай глубоких мест.

◆ Находиться в воде можно не более 10–15 минут.

◆ Внимательно следи за тем, чтобы тебя не знобило, – это очень вредно для здоровья. От переохлаждения в воде появляются опасные для жизни судороги, которые сводят руки и ноги. В таком случае нужно плыть только на спине. Если растеряться и перестать двигаться, можно утонуть.

◆ Если поверхность воды неспокойна и на ней появляются волны, внимательно следи за дыханием: вдох должен происходить в промежутках между волнами.

◆ Попав в сильное течение, лучше плыви по нему, постепенно приближаясь к берегу.

◆ Находясь на берегу, обязательно надевай летний головной убор, чтобы избежать перегрева и солнечного удара.

ПРАВИЛА ПОВЕДЕНИЯ В ЛЕСУ

◆ Гулять в лесу можно только со взрослыми.

◆ Поход в дождливую или пасмурную погоду лучше отложить.

◆ Для определения направления движения пользуйся компасом.

◆ Для похода в лес тебе понадобятся: резиновая обувь (желательно сапоги), брюки или спортивные штаны (их следует плотно заправить в обувь, чтобы защитить ноги от укусов змей и насекомых).

◆ Обязательно надень головной убор, закрой шею и руки, чтобы на них не попали клещи.

◆ Через кусты и заросли пробирайся крайне осторожно, плавно раздвигая ветки и медленно опуская их.

◆ Помни: в лесу категорически запрещено пользоваться источниками открытого огня, разжигать костры, оставлять после себя мусор, чтобы не допустить угрозу пожара. Курить в лесу, как и в других местах, запрещается. Лесной пожар – чрезвычайно опасное катастрофическое природное явление: критически высокая температура, задымлённость, падение горящих деревьев и др.

ЛЕТНИЕ КАНИКУЛЫ: ПРАВИЛА БЕЗОПАСНОСТИ

ДАЛАДАҒЫ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ

- ◆ Үйіңе тек өзің білетін көлікпен (троллейбус, автобус, трамвай, шағын автобус) қайт.
- ◆ Есіңде болсын: өтіп бара жатқан көлікті тоқтатуға, әсіресе жүргізушісі сені жеткізіп саламын десе де, көлігіне отыруға қатаң тыйым салынады!
- ◆ Бейтаныс жолаушылардың, автокөлік жүргізушілерінің жолды, дүкенді, дәріхананы және т. б. көрсету туралы өтініштерін елеудің қажеті жоқ.
- ◆ Көлік жүретін жол бойымен жүрсең, көлікке қарсы бағытта жүр.
- ◆ Көшеде біреумен танысу – проблемалардың, тіпті қауіптің көзі болуы мүмкін.
- ◆ Әңгімелесуден, дау-дамайдан, ұрыс-керістен, қарымқатынасты анықтаудан, әсіресе егер олар қол жұмсау мен төбелеске ұласса, аулақ бол.

ДАЛАДАҒЫ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ

- ◆ Есіңізде болсын: кәмелетке толмаған баланың атаанасының немесе олардың заңды өкілдерінің еріп жүруінсіз сағат 23-тен 6-ға дейін тұрғын үйден тыс жерде болуына тыйым салынады. Үйден шыққан кезде ата-анаңа немесе отбасының басқа мүшелеріне қайда барып, қайда болатыныңды және қашан қайтатыныңды ескерт.

- ◆ Егер үйіңе кеш қайтсаң, үйдегілерден өзінді қарсы алуды сұра.

- ◆ Бейтаныс адамдармен сөйлесу, олардың сұрақтарына жауап беру, қайда бара жатқаныңды, қайда тұратыныңды және т. б. туралы айту – қауіпті.

- ◆ Егер далада тәуліктің қараңғы мезгілінде болсаң, адам көп жерде жүруге тырыс.

- ◆ Алыс, ешкім тұрмайтын жерлерден, құрылыс алаңдарынан, қараусыз қалған үйлер жақтан аулақ бол.

- ◆ Егер біреу артыңнан ұзақ уақыт жүріп, аңдып келе жатқан сияқты көрінсе, бірден адамдар көп жиналған жерге барып, ересектерден көмек сұра.

- ◆ Алдыңнан шулы немесе ішімдік ішіп алған адамдар тобын көрсең, көшенің басқа жағына шық немесе бірден бағытыңды өзгерт.

- ◆ Далада жүргенде түрлі жанжал, ұрыс-керістен, балағаттаудан аулақ бол.

ӨРТ КЕЗІНДЕГІ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ

- ♦ Өрттің алғашқы белгілері пайда болған кезде дереу 101 нөміріне қоңырау шал.

101

- ♦ Шұғыл түрде бөлмеден шық – өрт шыққан кезде жасырынудың пайдасы жоқ!

- ♦ Түтін ішінде қабырғаға сүйеніп, еңкейіп, бетіңді құлы шүберекпен жауып алып қозғал.

- ♦ ЛИФТІНІ ҚОЛДАНУҒА БОЛМАЙДЫ!

- ♦ Егер үйден шығу мүмкін болмаса, балконға шығып, есігін жауып, қатты айқайлап көмекке шақыр.

ҚАУІПСІЗ ТЕРЕЗЕЛЕР

- ◆ Балалар әрқашан ересектердің бақылауында болуы керек.
- ◆ Бала үйде болғанда, барлық терезелер жақсы жабылуы қажет.
- ◆ Жиназды терезелерден алыстау қойыңыз: балалар көбінесе терезенің алдына шығуға тырысады.
- ◆ Терезені жоғарғы жағынан ашыңыз – бұл ыңғайлы және қауіпсіз.
- ◆ Шыбын-шіркейден қорғайтын тор терезеден құлаудан қорғамайды, олар тек жәндіктерге қарсы тосқауыл.
- ◆ Терезелерге арнайы бекіткіштер орнатыңыз: сонда бала терезені аздап қана аша алады.
- ◆ Терезені ашылып кетуден қорғау үшін, бұғаттаушы құрылғыны немесе терезенің кілті бар құлыпты тұтқасын пайдаланыңыз.
- ◆ Балкон мен бөлмеаралық есіктердің алдында балалар үшін жарақат алу қаупі бар.
- ◆ Терезенің жанында немесе балконда тұрғанда балаңызды мықтап ұстаңыз.
- ◆ Бала балконға тек қана ересек адаммен шығуы тиіс.
- ◆ Балалардың терезелер мен есіктердің жанында ойнауына тыйым салыңыз.

СУДАҒЫ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ

- ◆ Есіңде болсын: судағы ең үлкен қауіп – иірімдер мен шұңқырлар. Олар шомылушыны үлкен тереңдікке қатты күшпен тартатыны соншалық, тіпті тәжірибелі жүзгішке де одан жүзіп шығу қиын.
- ◆ Иірімге түсіп қалсаң, өкпеңе мүмкіндігінше көп ауа жинап, суға бат, содан кейін ағысқа қарай күшті серпіліс жасап, судың бетіне жүзіп шық.
- ◆ Балдырларға шырмалып қалсаң, қатты қимылдап, жұлқынудан аулақ бол, себебі өсімдіктің ілмектері одан әрі қатая түседі. Арқаңа жатып, баяу қимылмен шетке қарай жүзуге тырысқан дұрыс.
- ◆ Есіңде болсын: белгісіз тереңдікке сүңгу қауіпті, өйткені басыңды түбіне соғып алуың мүмкін.
- ◆ Қайықтардан, катерлерден, өткелдерден, табиғи түзілімдерден (жартастар, құздар, қойтастар, парпеттер, қоршаулар және басқа да объектілер), сондай-ақ бейімделмеген құрылыстардан суға секіру қауіпті.
- ◆ Тексерілмеген және жабдықталмаған жерлерде суға сүңгуге болмайды. Жүзуге арналмаған заттармен жүзуге тыйым салынады.
- ◆ Есіңде болсын: «Шомылуға тыйым салынады!» белгілері орнатылған жерлерде ешқашан шомылуға болмайды!

СУДАҒЫ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ

- ◆ Суда шомылу үшін, суы таза, түбі тегіс және құмды, терең емес, күшті ағыны мен иірімдері жоқ, су моторлы көліктер жүрмейтін жерлерді таңда.
- ◆ Есіңде болсын: шомылу маусымы ауаның температурасы +20-25°C, ал судың температурасы +17-19°C болғанда басталады.
- ◆ Суға абайлап түс, терең жерлерден аулақ бол.
- ◆ Суда 10-15 минут уақыт болу керек.
- ◆ Суда денеңнің тітіркеніп, тоңбауын мұқият қадағала – бұл денсаулыққа өте зиян. Суда қатты тоңғаннан аяқ-қолыңның сіңірі тартылып, құрысуы өмірге қауіп төндіреді. Бұл жағдайда арқаңа жатып, жүзу керек. Сасқалақтап, қимылдамай қалсаң, батып кетуің мүмкін.
- ◆ Егер судың бетінде толқындар болса, тыныс алуыңды мұқият қадағала: тыныс алу толқындар арасындағы уақытта болуы керек.
- ◆ Қатты толқында суға түсу қауіпті!
- ◆ Қатты ағысқа түсіп қалсаң, бірте-бірте жағаға жақындап, ағыспен жүзгенің дұрыс.

ОРМАНДА ӨЗИҢДІ ҰСТАУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

- ◆ Орманда ересек адамдармен ғана серуендеуге болады.
- ◆ Жаңбырлы күні немесе ауа-райы бұлтты болса, серуендеуден бас тартқан жөн.
- ◆ Қозғалыс бағытын анықтау үшін компасты қолдан.
- ◆ Орманға бару үшін саған резеңке аяқ киім (етік дұрыс болады), шалбар немесе спорттық киім қажет (аяғыңды жылан мен жәндіктердің шағуынан қорғау үшін балағын аяқ киімге салып қой).
- ◆ Кенелер жабыспас үшін, міндетті түрде бас киім ки, мойның мен қолдарыңды жауып жүр.
- ◆ Бұталар мен қалың ағаштан өткенде, өте абай бол, бұтақтарды қолмен ақырын сырғытып ашып, баяу босат.
- ◆ Есіңде болсын: орманда өрт қаупін болдырмау үшін ашық от көздерін пайдалануға, от жағуға, қоқыс тастауға қатаң тыйым салынады. Орманда темекі шегуге тыйым салынады. Орман өрті – өте қауіпті, апатты табиғи құбылыс: температура өте жоғары болады, жанып жатқан ағаштар құлайды.

ЖАЗҒЫ ДЕМАЛЫС: ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕЛЕРІ

